

WSTĘP

Stosowanie metod statystycznych w bibliotekoznawstwie jest coraz powszechniejsze. Metody te ułatwiają badania, podnoszą dokładność analizy, powodują że oceny są rzetelniejsze oraz umożliwiają prawidłowe planowanie i podejmowanie decyzji. Statystyka jest naukowym narzędziem otaczającej rzeczywistości.

Obecnie biblioteki w swojej działalności posługują się rozbudowaną ewidencją zbiorów, prowadzą proces obsługi użytkowników oraz analizują zjawiska zachodzące w otoczeniu. Wynika stąd konieczność wykorzystania metod statystycznych do pomiaru i oceny działalności biblioteki i jej otoczenia. Można postawić tezę, że gdyby w pełni wykorzystywano statystykę w poszukiwaniu i wyborze wariantów rozwiązań decyzyjnych w bibliotekach, to wiele niekorzystnych zjawisk w bibliotekarstwie można byłoby wcześniej przewidzieć i im zapobiec.

Monografia przeznaczona jest dla studentów bibliotekoznawstwa oraz pracowników naukowych i bibliotekarzy. W pierwszym rozdziale przedstawiono podstawowe pojęcia i definicje statystyki, pomiar w bibliotekoznawstwie oraz rozróżniono podstawowe skale pomiarowe. W rozdziale drugim ujęto organizację badań statystycznych, w tym sposoby doboru próby w badaniach reprezentacyjnych, metody zbierania danych i grupowanie statystyczne danych, szeregi statystyczne oraz rodzaje szeregów. Rozdział trzeci przedstawia prezentacje wyników badań. W kolejnym rozdziale omówiono miary położenia: średnią arytmetyczną, średnią harmoniczną i średnią geometryczną. Ponadto przedstawiono przeciętne pozycyjne i miary zmienności. Rozdział piąty poświęcony został problematyce analizy współzależności zjawisk, natomiast rozdział ostatni – tematyce wskaźników.

Należy podkreślić, że o układzie monografii zdecydowało oczywiście jej przeznaczenie. Niemal wszystkie opisane metody zostały zilustrowane przykładami z dziedziny bibliotekoznawstwa.